Statens skolverks författningssamling

Skolverket

ISSN 1102-1950

Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet hem- och konsumentkunskap i gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå;

SKOLFS 2013:128
Utkom från trycket
den 26 juni 2013

beslutade den 13 juni 2013.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § tredje stycket gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § tredje stycket förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning framgår att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Av ämnesplanen ska framgå ämnets syfte, varje kurs som ingår i ämnet, det centrala innehållet för varje kurs, hur många gymnasiesärskolepoäng varje kurs omfattar och kunskapskraven för varje kurs.

2 § Ämnesplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap finns i bilagan till dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2013.

På Skolverkets vägnar

ANNA EKSTRÖM

Christina Månberg

Hem- och konsumentkunskap

Ämnet hem- och konsumentkunskap behandlar arbete, boende, ekonomi och konsumtion i hemmet. I ämnet behandlas hur val och handlingar i hemmet påverkar hälsan, ekonomin och miljön. Ämnet ger en beredskap för att kunna skapa en fungerande vardag.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om arbete, ekonomi och konsumtion i hemmet. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar förmåga att planera, genomföra och utvärdera olika arbetsuppgifter i hemmet.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att laga mat, skapa måltider och utföra andra arbetsuppgifter i hemmet. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar förmåga att lösa olika slags problem som kan uppstå i samband med olika arbetsuppgifter.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om olika boendeformer samt vart man kan vända sig för att få hjälp och råd i frågor som rör boende, ekonomi och konsumtion. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar förmåga att samtala om samt reflektera över konsumentinformation och reklam.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om sparande, krediter och lån. På så sätt ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar en ekonomisk medvetenhet och en förståelse för pengars värde. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om vilka konsekvenser olika val i hemmet får för hälsan, ekonomin och miljön. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om arbetsfördelning och jämställdhet i hemmet.

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Förmåga att planera, genomföra och utvärdera arbetsuppgifter i hemmet.
2. Förmåga att reflektera över och värdera konsumentinformation och reklam.
3. Förmåga att värdera val och handlingar i hemmet utifrån perspektiven hälsa, ekonomi samt hållbar utveckling.

Kurser i ämnet

Hem- och konsumentkunskap 1, 100 poäng, som bygger på de kunskaper som grundsärskolan ger eller motsvarande.

Hem- och konsumentkunskap 2, 100 poäng, som bygger på kursen hem- och konsumentkunskap 1.

Hem- och konsumentkunskap 1, 100 poäng

Kurskod: HEOHEM51

Kursen hem- och konsumentkunskap 1 omfattar punkterna 1–3 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Mat och måltider
- Matlagning och bakning samt olika metoder för detta. Hur valet av metod påverkar arbetsprocessen och resultatet.
- Hur man följer en instruktion eller ett recept samt gör anpassningar av sådana, till exempel att byta ut en ingrediens eller anpassa mängden.
- Redskap och teknisk utrustning som kan användas vid matlagning samt hur de kan användas på ett funktionellt och säkert sätt.
- Förvaring samt hantering av hushållets varor och produkter.
- Hur man kan hushålla med livsmedel och andra förbrukningsvaror i hemmet.
- Matens betydelse för hälsan.
- Hur man kan arrangera måltider samt måltidens betydelse för gemenskap och kultur.

Hem och boende
- Olika boendeformer och hur man skaffar en bostad.
- Planering och organisering av hemmet, till exempel möblering.
- Hygien samt rengöring av bostaden.
- Tvätt och skötsel av kläder.
- Försäkringar och deras betydelse.

Ekonomi och konsumtion
- Att handla och konsumera i hushållet, till exempel livsmedel, städ- och tvättprodukter.
- Planering och organisering av den egna ekonomin.
- Att handla i butik och att handla på internet.
- Lån, krediter och abonnemang samt hur dessa fungerar.
- Sparande och utgifter samt hur detta påverkar privatekonomin.
- Värdering och jämförelser av produkter och varor utifrån perspektiven hälsa, ekonomi samt hållbar utveckling.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven **medverkar** i att tillaga enkla måltider och genomföra andra arbetsmoment som förekommer i hemmet. I arbetet **medverkar** eleven i att använda redskap, produkter och metoder.

Eleven **medverkar** i att tolka konsumentinformation och i att föra resonemang om informationens användbarhet. Dessutom **medverkar** eleven i att föra resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven tillagar enkla måltider och genomför andra arbetsmoment som förekommer i hemmet **med tillfredsställande resultat**. I arbetet använder eleven redskap, produkter och metoder **på ett delvis ändamålsenligt sätt**.

Eleven tolkar **på ett enkelt sätt** konsumentinformation och för **enkla** resonemang om informationens användbarhet. Dessutom för eleven **enkla** resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven tillagar enkla måltider och genomför andra arbetsmoment som förekommer i hemmet **med gott resultat**. I arbetet använder eleven redskap, produkter och metoder **på ett ändamålsenligt sätt**.

Eleven tolkar **på ett utvecklat sätt** konsumentinformation och för **utvecklade** resonemang om informationens användbarhet. Dessutom för eleven **utvecklade** resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.

Hem- och konsumentkunskap 2, 100 poäng

Kurskod: HEOHEM52

Kursen hem- och konsumentkunskap 2 omfattar punkterna 1–3 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Mat och måltider

- Matlagning och bakning samt olika metoder för detta. Hur valet av metod påverkar arbetsprocessen och resultatet.
- Hur man följer en instruktion eller ett recept samt gör anpassningar av befintliga, till exempel att byta ut en ingrediens eller anpassa mängden.

- Redskap och teknisk utrustning som kan användas vid matlagning samt hur de kan användas på ett funktionellt och säkert sätt.
- Förvaring samt hantering av hushållets varor och produkter.
- Matens betydelse för hälsan.
- Hur man kan arrangera måltider samt måltidens betydelse för gemenskap och kultur.

Miljö och livsstil

- Hur varor och tjänster produceras och transporteras samt hur det påverkar miljö och hälsa.
- Olika märkningar och symboler som ger information om varor och tjänster.
- Aktuella samhällsfrågor som rör privatekonomi, mat och hälsa.
- Hur planeringen och organiseringen av arbetet i hemmet påverkar mäns och kvinnors deltagande i hemmet och i samhällslivet.

Ekonomi och konsumtion

- Att handla och konsumera i hushållet, till exempel livsmedel, städ- och tvättprodukter.
- Hur reklam och information påverkar människors val och beslut, till exempel information på förpackningar samt i butiker.
- Samhällsinstanser som ger råd i frågor som rör ekonomi, konsumtion och boende, till exempel konsumentvägledare och bostadsförmedlingar.
- Vardagsjuridik kopplat till konsumtion, boende och samlevnadsfrågor.
- Värdering och jämförelser av produkter samt varor utifrån perspektiven hälsa, ekonomi och hållbar utveckling.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven **medverkar** i att tillaga enkla måltider och genomföra andra arbetsmoment som förekommer i hemmet. I arbetet **medverkar** eleven i att använda redskap, produkter och metoder. När arbetet är utfört **medverkar** eleven i att ge omdömen om sin arbetsinsats och resultatet.

Eleven **medverkar** i att föra resonemang om skillnaden mellan konsumentinformation och reklam. Dessutom **medverkar** eleven i att föra resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven tillagar enkla måltider och genomför andra arbetsmoment som förekommer i hemmet **med tillfredsställande resultat**. I arbetet använder eleven redskap, produkter och metoder **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. När arbetet är utfört ger eleven **enkla** omdömen om sin arbetsinsats och resultatet.

Eleven för **enkla** resonemang om skillnaden mellan konsumentinformation och reklam. Dessutom för eleven **enkla** resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven tillagar enkla måltider och genomför andra arbetsmoment som förekommer i hemmet **med gott resultat**. I arbetet använder eleven redskap, produkter och metoder **på ett ändamålsenligt sätt**. När arbetet är utfört ger eleven **utvecklade** omdömen om sin arbetsinsats och resultatet.

Eleven för **utvecklade** resonemang om skillnaden mellan konsumentinformation och reklam. Dessutom för eleven **utvecklade** resonemang om vilka konsekvenser för hälsa, miljö samt ekonomi som olika val och handlingar i hemmet kan leda till.